

Võru maakonna arengustrateegia 2035+ teemarühmade juhtide koosolek 23. mai 2018

Koht: Jüri 12 II korruse seminariruum

Algus: kell 8:15

Lõpp: kell 9:45

Osalejad: Tiit Toots, Aigi Young, Katrin Volman, Kadri Kangro, Kadri Moppel, Tiia Allas, Eveli Kuklane, Kaido Palu, Aivar Nigol

Arutelu teemad:

1. Kokkuvõtte 16.05.2018 Võru maakonna arengustrateegia 2035+ teemarühmade üritusest
2. Edasiste tegevuste ja kuupäevade kokkuleppimine

Teemarühmade tagasiside

Maine

Aigi Young: Sisulist tööd saime teha ühe tunni. Miinuseks see, et osad töörühma liikmed pidid lahkuma enne koosoleku lõppu. Kokkuvõttes oli kogunenud töörühm väga positiivne seltskond. Osadel teemarühma liikmetel on nõ kodust ära käimise kogemus. Saime läbi arutatud ja lahti mõtestatud maineteema. Järgmiseks koosolekuks planeerime aega 3 h.

Majandus

Eveli Kuklane: Teemarühmas arutlesime tegurite üle, mis mõjutavad inimeste valikuid. Võru maakonnas on vajalik tehniline infrastruktuur olemas. Valikute puhul on küsimus pigem maines. Tõdeti, et „Hääbumine“ ei ole ainult halb.

Maakonna arengu kolm alustala: inimene, keskkond, eripära.

Visiooni lõpliku sõnastuseni teemarühmas veel ei jõudnud.

Järgmiseks kokkusaamiseks planeerime 3 h.

Tiit Toots: Mainet loovad uudistekanalid. Kui tuleb uudis „Teed läbimatud“, siis tuleks kohe juurde toota positiivne uudis. Saame ise luua positiivse sõnumi maakonnast. Tähtis on meediaplaan.

Rahvatervis ja heaolu

Kadri Kangro: Üritus läks korda. Ühise aruteluga jõudsime valdkonna juurpõhjusteni. Sõnastasime valdkonna visiooni: „Võrumaalaste kirk elu vastu kogu oma elukaare vältel“.

Oluline, et ei tekiks õpitud abitust ning ei tekiks ülemäärast „aitamise süsteemi“.

Jõudsime ka eesmärkide aruteluni:

1. Seotus kohaliku identiteediga (järjepidevus)

Tähtis on põlvkondade vaheline sidusus. Vaidlesime seto ja võro kultuuri üle. Kuidas tekitada inimestes kuuluvuse tunnet, et ära hoida näiteks kuritegevust.

2. "Mahe" Võrumaa

Vähenedmine ei ole iseenesest halb. Igale inimesele on võimalus eneseteostuseks- „mahe põllumaa“ kaudses mõttes (mahe ja tervislik).

Haridussüsteem- peaks toetama eripära.

Võimalused- maa kui ressursi väärtustamine.

Eveli Kuklane: Majanduse teemarühma puhul teemad kattusid- tõstatus hoolimise teema. Inimene ja eneseteostuse vajadus. Mõte inimese toomisest arengustrateegia keskmesse meeldis majanduse teemarühmale.

Noored lähevad ära- lahendusena tugevamate juurte kasvatamine ei ole see päris õige. Tähtis on põlvkondade sidusus.

Meie vajadused- meie turg (teemarühmas pakutud üks mõte).

Mahe ja maa- põllumajanduse lisaväärtuse kasvatamine, ressursi väärtustamine.

Kadri Kangro- häkatoni näide noorte ja vanemate sidususest: „Sina kõpla, mina teen digiasju“ .

Eveli Kuklane: Raha, inimesed, õnn. Milles kasvada tahame?! Ruumi teema- mida naudime.

Visiooni märksõnad võiksid olla- kirglikus, teostumine, hea partnerlus, innovatsioon, väärtused.

Kultuur ja eripära

Kadri Moppel: Teemarühmas toimus teema lahtimõtestamine.

Arutelu teemad:

1. Setomaa ja Vana-Võrumaa kultuuriruumi säilitamine
2. Loodus- 2035+ puhas õhk ja loodus inimesele
3. Teemaüritused ja teemapargid
4. Sõjavägi
5. Erinevate kultuuriliikide piirkonda toomine
6. Noored- Mida noored tahavad 2035+
7. Noorte suurem kaasatus
8. Seto ja Võro väärtused

Mis on muutunud maakonnas viimase 25 a jooksul? Mõõdikud, tulemuste mõõtmine, vaheetapid. Et noored püsiks on vaja uut lähenemist, mitte ainult vana kultuuri. Noorte kaasamiseks on sobilikud teised meetodid. Noored ja seniiorid?

Eesmärkide arutelu:

- Maakera on ümmargune. Võrumaa ei ole ääremaa. Oleme Euroopale lähemal kui Tallinn.
- Multikultuursus.
- Inimestele tuleb pakkuda palju kultuuriliike.
- Inimesi toovad kokku sündmused (Eelarvamusfestival jne).

- Ühisprojektid- hea koostöökogemus naabritega. Meie kogukonnad on üle piiri.
- Vajalik tugev maakondlik keskus.

Kestlik kogukond

Katrin Volman: Teemarühm positiivne, sarnased ideed.

Töörühma liikmetel kerkis küsimus: „Kas teemarühma liikmete selline valik on validatiivne?!“

Maine on arengustrateegia puhul horisontaalne teema.

Arutelu teemad:

- Mis on kogukonna mõiste- kas küla, maakond või huvipõhine.
- Noored ja vanad ei ole kogukond, on sihtgrupid.
- Kogukond on huvi- ja teemapõhine.
- Kuuluvuse ja sidususe teema.
- Head kogukonnad, ei ole head kogukonnad.

Visiooni ei jõudnud sõnastada.

Eesmärgid:

- Piirkondlik eripära, erimajanduspiirkond, väikesed külad, palju maad
- Teadmiste põhine tööstus, intelligentsus
- Pärandi ja kultuuri säilitamine- Kultuurilist omapära tuleb hoida ka moodsate vahenditega.
- Innovatiivsus

Kadri Kangro- operatiivsus, koostöövõimekus. Peaks laskma öelda, milline on eripära ka väljastpoolt

Katrin Volman: Töörühma ettepanek- vajalik sädainimete rahaline motiveerimine.

2035+ oleme milleski maailma parimad, nišši leidmine. Eesmärgiks võiks olla kõige rohkem paljulapselisi peresid.

Võtad rohkem vanemaid inimesi oma pere juurde (nt „rendivanaema“).

Tõmbekeskused- milline roll Antslal ja Värskal? Kas teeme midagi, et tagada keskuste võrgustiku toimimine.

Kehtestada avalike teenuste standardid ja tasemed.

Kollektiivsete vajaduste kaardistamine

Haridus

Tiiu Allas: huvihariduse esindajaid oleks võinud töörühmas rohkem olla. Eri valdkonnad- eesmärgiks on ühtne arusaamine.

Visioon- Võrumaa elanik on ettevõtlik, haritud ja aktiivne.

Eelmine arengustrateegia oli rohkem suunatud formaalharidusele, uue arengustrateegia puhul peaks olema fookuses elukestev õpe.

Arutleti ka ettevõtliku kooli teemadel.

Eesmärgid:

- Keskmise haridustaseme tõus
- Lapsevanemate koolitamine
- Piiratud ressursside kasutamine
- Spetsialistide pakett
- Teadlikkuse kasvatamine ja praktikabaasid
- Mentorsüsteem
- Kutsehariduse populariseerimine

Edasised tegevused

Teemarühmade juhid annavad teada oma valdkondlike koosolekute toimumise kuupäevad.

Aivar koondab teemarühmade toimumised ja muud olulised kuupäevad ajakava tabelisse.

Kadri Kangro: teemagruppide juhid võiksid osaleda vähemalt ühel teiste teemarühmade koosolekulisidus.

Teemarühmade korraldamisel lepiti kokku, et pakutava kohvipausi maksumus kuni 3 eurot inimene.

Teemarühmadesse kaasata võimalikult kõiki, kes ise on aktiivsed ja soovivad kaasa rääkida.

Arengustrategia järgmisel juhtrühma koosolekul toimub visiooni arutelu.

Teemarühmade info koondada SA Võrumaa Arenduskeskus veebilehele.

Leppida kokku kuupäev ministriumide ja ametite esindajatega kohtumiseks (oriendteeruvalt alates augusti II pool).

Teemarühmade ühisüritus on kavandatud 18. september 2018.

Protokollis Aivar Nigol